

תורה אור • מגילת אסתר • מאמר 4

ומרדכי יצא מלפני המלך כו'

”ויצא מרדכי מלפני המלך”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/4](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/4)

1 ומרדכי יצא מלפני המלך כו'. הנה פורים הוא בחי' יוה"כ [יום הכפורים] כי יוה"כ [יום הכפורים] פירושו כמו פורים.

"ומרדכי יצא מלפני המלך" וכו'. והנה, פורים הוא בחינת יום הכיפורים, כי "יום הכיפורים" פירושו כמו פורים.

ויוה"כ [יום הכפורים] הוא תשובה ששב ממטה למעלה ובפורים ג"כ כתיב פור הוא הגורל ממטה למעלה וכן ביוה"כ [ביום הכפורים] על שני השעירים גורלות כו'.

יום הכיפורים הוא תשובה, שבה האדם שב ממטה למעלה. וגם על פורים נאמר "פור הוא הגורל" — ממטה למעלה. וכן ביום הכיפורים היו "גורלות על שני השעירים" וכו'.

אך איך אפשר לעלות למעלה הלא יש עונות המבדילין ומעכבין לזה אמר לה' חטאת שאפי' [שאפילו] החטאת כשעולה לה' הוא כי למעלה גם חשך לא יחשיך ששם אין חשך שהכל אחד שם.

אך איך אפשר לעלות למעלה? והרי יש עונות המפרידים ומעכבים זאת. על כך אמר [הכהן הגדול]: "לה' חטאת" — שגם החטא, כאשר הוא עולה לה', עולה משום שלמעלה "גם חושך לא יחשיך"; שם אין חושך, כי הכול אחד שם.

אך זה אמת שלמעלה אין חשך אך איך אפשר לעלות למעלה. אך הנה ידוע שביוה"כ [שביום הכפורים] היה מ"ת [מתן תורה] לוחות אחרונות.

אכן, אמת היא שלמעלה אין חושך; אבל איך אפשר לעלות למעלה? והנה, ידוע שביום הכיפורים הייתה נתינת התורה של הלוחות השניים.

2 ולכן הוא נבחר ליוה"כ [ליום הכפורים] ובשעת מ"ת [מתן תורה] נאמר פב"פ [פנים בפנים] דבר ה' עמכם. ולכאורה הלא אין לו דמות הגוף.

ולכן נבחר יום הכיפורים. ובשעת מתן תורה נאמר: "פנים אל פנים דיבר ה' עמכם". ולכאורה, הרי אין לו דמות גוף!

אך דהנה ידוע שהדבר שברצון נק' פנים ומה שהוא נגד רצונו נק' אחר ובשעת מ"ת [מתן תורה] היה כל רצון ישראל אליו ית' וכל עניני הגוף היה בבחי' אחר.

אבל [ההסבר הוא] שכידוע, הדבר שהאדם רוצה בו נקרא "פנים", ומה שהוא בניגוד לרצונו נקרא "אחר". ובשעת מתן תורה כל רצונם של ישראל היה מופנה אליו יתברך, וכל ענייני הגוף היו בבחינת "אחר".

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] על כל דבור פרחת נשמתם ובאמת היה להם גופים. אך לפי שכל עניני הגוף היה בבחי' אחר

כמאמר חז"ל: "על כל דיבור פרחת נשמתם". ובאמת היו להם גופים. אלא שכל ענייני הגוף היו בבחינת "אחר",

ונמצא כמו שאין להם גופים וממילא היו בבחי' פנים כמים הפנים וגוי' וכמ"ש ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם ואיך שייך אצלו ית' כמראה אדם.

ונמצא כאילו לא היו להם גופים, וממילא היו בבחינת "פנים", ככתוב: "כמים הפנים" וגוי'. וכן נאמר: "ועל דמות הכיסא דמות כמראה אדם". אבל איך יכולה לחול עליו יתברך ההגדרה "כמראה אדם"?

אך הנה למשל כשאדם אוהב את חבירו חקוקה צורתו בלבו כאלו צורתו עליו.

אבל, לשם משל: כשאדם אוהב את חברו, דמותו חקוקה בלבו, כאילו דמותו נמצאת עליו.

3 ועכשיו ג"כ צ"ל כל דבר גופני בבחי' אחור כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] גבי זיווג כאלו כפאו שד.

וקי"ו [וקל וחומר] אצל שארי דברים ולא

וגם עכשיו כל דבר גופני צריך להיות בבחינת "אחור", כפי שאמרו חז"ל על זיווג: "כאילו כפאו שד". וכל שכן בשאר הדברים. ולא

כמו שמדמין העולם שזהו דבר מאוס מפני שצריך טבילה אח"ז [אחר זה] לא כן כי הוא דבר גדול

כפי שאנשים מדמים, שזהו דבר מאוס משום שצריך לטבול אחריו. אין הדבר כך, אלא זהו דבר גדול,

וגם למעלה הוא דבר גדול וקי"ו [וקל וחומר] אצל אכילה ושי"ד [ושארי דברים] שצ"ל כאלו כפאו שד ולא

לומר שזה אינו יכול לאכול כו'. וממילא יהי' [יהיה] פכ"פ [פנים בפנים] ובפורים ג"כ ע"י שתלו אותו ואת

בניו למעלה מחמשים כנודע:

וגם למעלה זהו דבר גדול. וכל שכן באכילה ובשאר הדברים, שצריכים להיות בבחינת "כאילו כפאו שד", ולא לומר

שאדם זה אינו יכול לאכול כו'. וממילא יהיה פנים בפנים. וגם בפורים, הדבר היה באמצעות תלייתו [של המן] ואת

בניו למעלה מחמשים, כידוע.

4 אך הנה ידוע שכאוי"א [שכל אחד ואחד] בכלל ובפרט רוצה תמיד לדבק בבורא ית' ומתאמץ בכל מה

דאפשר ואינו משיג שום דבר. ויש שוטים שנופלים מזה.

קעת, ידוע שכל אחד ואחת, ככלל וכפרט, רוצה תמיד לדבק בבורא יתברך ומתאמץ בכל דרך אפשרית, אך אינו

משיג דבר. ויש טיפשים שמתייאשים מכך.

אבל זהו שטות גדול כי זה צריך לידע שאנו צועקים בגלות כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו ויצחק לא קאמר.

אבל זו טיפשות גדולה, שכן צריך לדעת שבגלות אנו זועקים: "כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו", ויצחק אינו מוזכר.

5 ואיתא בגמ' [בגמרא] שיצחק עתיד לגאול אותנו כידוע שמקודם היה כל דבר בהתגלות ומה שהיו שואלים היו נותנים להם הן בגשמי והן ברוחני וגם היה להם נביאים וכ"ז [וכל זה] הוא מחמת שהיה בהתגלות מדת אברהם וישראל בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין].

ומובא בגמרא שיצחק עתיד לגאול אותנו. כידוע, בעבר הכול היה בגלוי: כל מה שביקשו — ניתן להם, הן בגשמיות הן ברוחניות; וגם היו להם נביאים. כל זה נבע מכך שמידת אברהם וישראל הייתה בגלוי, בבחינת ממלא כל עלמין.

6 ומפני זה היו יכולים לראות נסים בהתגלות כמו קי"ס [קריעת ים סוף] ויצ"מ [ויציאת מצרים]. אבל בגלות הזה אותותינו לא ראינו שאין אנו יכולים לראות האותות ולא מפני שאין אותות ח"ו [חס ושלום] רק שאין אנו יכולים לראות האותות.

ומשום כך הם יכלו לראות ניסים בגלוי, כמו קריעת ים סוף ויציאת מצרים. אבל בגלות הזאת, "אותותינו לא ראינו": איננו יכולים לראות את האותות, לא מפני שאין אותות, חס ושלום, אלא רק מפני שאיננו יכולים לראותם.

7 ואדרבה הן הן נוראותיו הן הן גבורותיו כו' ואין עוד נביא ולא אתנו יודע עד מה.

אדרבה: דווקא הדברים האלה הם מעשיו הנוראים; דווקא הדברים האלה הם גבורותיו וכו'. ו"אין עוד נביא, ולא אתנו יודע עד מה".

וזהו מחמת שאברהם לא ידענו כי אתה ה' גואלנו הוה ויהיה וזהו למעלה מאברהם שאפי' [שאפילו] אברהם וישראל שלמעלה הם בחי' נבראים

וזה מפני ש"אברהם לא ידענו", ואילו "אתה, הוי", גואלנו — הוא היה, הוה ויהיה. וזה למעלה מאברהם, שכן אפילו אברהם וישראל העליונים הם בבחינת נבראים,

כמ"ש כי ששת ימים עשה ה' שאפי' [שאפילו] ששת ימים העליונים הם בחי' עשייה אצלו ית'.

כמו שכתוב "כי ששת ימים עשה ה'": גם ששת הימים העליונים הם, ביחס אליו יתברך, בבחינת עשייה.

אבל כשאתה הי' גואלנו אי"א לראות הנסים בהתגלות. אבל באמת אפי' [אפילו] כהיום שהפרנסות דחוקים הוא ממש כמו קי"ס [קריעת ים סוף]. אך שמתלבש בדרך הטבע.

אבל כאשר "אתה, הוי", גואלנו", אי אפשר לראות את הנסים בהתגלות. אך באמת, אפילו כיום, כשהפרנסה דחוקה, הדבר דומה ממש לקריעת ים סוף; אלא שהנס מתלבש בדרך הטבע.

8 ולכן ביטל יוחנן כה"ג [כהן גדול] את המעוררים שהיו אומרים עורה למה תישן הי' והוא ביטל שא"צ [שאיין צריך / שאינו צריך] לעוררו כי

ולכן ביטל יוחנן כהן גדול את ה"מעוררים", שהיו אומרים: "עורה, למה תישן, הי'?" הוא ביטל זאת, משום שאין צורך לעורר אותו; שהרי

הנה לא ינום ולא יישן רק שאין אנו רואים כנ"ל. כי באמת אני הי' לא שניתי.

"הנה הוא אינו מגמגם ואינו ישן"; אלא שאנחנו איננו רואים, כפי שהוזכר לעיל. שהרי באמת, "אני הי' לא שניתי".

אך מפני שנאמר על גלות הזה נפלה לא תוסיף קום שהוא סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] שא"א לעלות למעלה אך אפשר להיות קרוב.

אבל מכיוון שעל הגלות הזאת נאמר: "נפלה, לא תוסיף קום", והדבר קשור לסובב כל עלמין ולממלא כל עלמין — אי אפשר לעלות למעלה, אך אפשר להיות קרובים.

9 ומפני זה הנס מתלבש בדרך הטבע וכן בפורים כל מעשה המגילה בדרך הטבע וכן מה שאנו צועקים ואין נענים לא שאין אנו נענין

ומשום כך הנס מתלבש בדרך הטבע. כך גם בפורים, כל סיפור המגילה התרחש בדרך הטבע. וכך גם כשאנו זועקים ואיננו נענים — אין פירוש הדבר שאיננו נענים,

רק שאין אנו רואים ואדרבה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] גלו לבבל שכינה עמהם וגם נאמר ואני בתוך הגולה שכנסת ישראל נקי אני וכתוב ואני תפלה.

אלא רק שאיננו רואים. אדרבה, אמרו חז"ל: "גלו לבבל — שכינה עמהם". וכן נאמר: "ואני בתוך הגולה", שכן כנסת ישראל נקראת "אני"; וכתוב: "ואני תפילה".

10 ובדורות הראשונים כשהיו מתפללים היו נענים אבל עכשיו ואני תפלה שאני בעצמי תפלה מלשון נפתולי.

ובדורות הראשונים, כשהיו מתפללים, היו נענים; אבל עכשיו — "ואני תפילה": אני עצמי תפילה, במשמעות של "נפתולי".

ולכן כתיב ובמות אביה ואמה. שזהו בחי' אברהם כידוע. לקחה מרדכי שהוא רב חסד. אך ולכן נאמר: "וכאשר מתו אביה ואמה" — זו בחינת אברהם, כידוע. "ומרדכי לקח אותה" — הוא רב חסד. אבל כמ"ש והנערה יפת תאר וטובת מראה דהיינו כשעושה רצונה לקחה לו לבת א"ת [אל תקרי] לבת אלא לבית שנתגלה ע"י כידוע וההתגלות בא מחמת ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש היינו על ידי ש"ס [ששה סדרים].

כמו שנאמר: "והנערה יפה במראה וטובת מראה", כלומר, כשנעשה רצונה, "לקחה לו לבת". אל תקרי "לבת" אלא "לבית", כי עתיק יומין נתגלה, כידוע. והגילוי בא בעקבות "ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש", כלומר, באמצעות הש"ס.

מלכות זה סדר זרעים כמ"ש כי כארץ תוציא צמחה וכתוב אמת מארץ תצמח. תכלת זה סדר מועד לשון זמן.

"מלכות" — זהו סדר זרעים, כמו שנאמר: "כי הארץ מצמיחה את צמחה", וכן נאמר: "אמת תצמח מן הארץ". "תכלת" — זהו סדר מועד, לשון זמן.

11 וחור זה סדר נשים. ועטרת זהב גדולה זה סדר נזיקין. ותכריך בוץ לשון בד זה סדר קדשים. "ולבן" — זהו סדר נשים. "ועטרת זהב גדולה" — זהו סדר נזיקין. "ומעטפת פשתן עדינה" — "בוץ" הוא כינוי ל"בד", וזהו סדר קדשים.

וארגמן זה סדר טהרות שלפי שיש בה כמה גוונים ואח"כ יבא בהתגלות והעיר שושן צהלה ושמחה ליהודים היתה אורה כו':

"וארגמן" — זהו סדר טהרות, משום שיש בו גוונים רבים. לאחר מכן יבוא הדבר לידי גילוי גלוי: "והעיר שושן צהלה ושמחה; ליהודים הייתה אורה וגו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/4

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק